

Oponentní posudek na diplomovou práci **Jitky Smrčkové,**
Přínos profesora N.P.Kondakova pro výzkum ikon.
FFUK 2008 / 9.

Zpracování přínosu N.P.Kondakova k studiu ikon – a zejména k jeho působení v Praze – je tématem velmi aktuálním. I sama ruská historie se s odkazem Kondakova jako emigranta vypořádávala teprve nedávno, zejména v pracích I.L.Kyzlasové. Diplomantka prostudovala soustavně nejen tuto novou reflexi ruské ikonovědy, ale i reakci Kondakovových současníků a následovníků, po nichž, bohužel, následovala dlouhá odmlka. Z týchž známých historických důvodů se v Čechách po r. 1948 vytratilo povědomí o Kondakovovi a jeho jménem založeném institutu a výsledky jejich práce zůstaly na periferii vědecké zájmu, s jedinou výjimkou J.Myslivce, jehož publikační možnosti však byly značně omezeny.

Diplomantka zpracovala velmi podrobně nejen uvedenou ruskou literaturu, ale, což je obzvláště ocenitelné, věnovala se i dokumentům, dochovaným v pražských archívech (Památník národního písemnictví, Ústav dějin umění AV ČR, Slovanská knihovna).

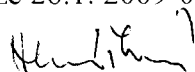
Diplomová práce je jasně rozvržená a přehledně členěná, i když kvalitou ne zcela vyrovnaná. (např. kapitola věnovaná výzkumu gruzínských ikon je poněkud neuspořádaná, její část týkající se rozkrádání klášterních sbírek, před jehož řešení byla komise včetně Kondakova postavena, není vyjasněna, což ovšem poukazuje k tomu, že tato kauza nebyla z různých důvodů nikdy vyjasněna, což se odráží v jejím písemném hodnocení. Dala bych přednost tomu, aby tato část, byť bezpochyby historicky velmi zajímavá, byla přesunuta do appendixu, neboť přerušuje poněkud nevhodně text věnovaný odborným aspektům).

Další propracování by si vyžadovala i odborná terminologie, jejíž upřesnění, někdy i prvotní vypracování, ovšem naprosto přesahuje možnosti diplomové práce a potíže s ní má i anglo-americká odborná literatura. Některé termíny v západoevropských jazycích včetně češtiny prostě neexistují, často pro neexistenci samých reálií a nelze je proto jednoduše přeložit – např. ríznica (v češtině nemá adekvátní výraz, vzdáleně snad lat. armarium) a diplomantka užila proto jen počeštěný výraz říznice. I další ne zcela jasné případy je nutno řešit individuální rozpravou s diplomantkou nad jednotlivými termíny. Tyto nedostatky však nejsou tak závažné, aby ovlivňovaly hodnocení práce.

Stejně tak hodnocení neovlivňují ani mé další připomínky, které chápu jen jako doporučení k další odborné práci. Bylo by např. žádoucí zmínit i další osudy zde uváděných Kondakovových následovníků, např. těch, kteří odešli do Paříže (Losskij) a jejich práce. Dále by autorka mohla v samostatné práci zhodnotit konfrontaci Kondakova s názory současných i pozdějších badatelů západních, jmenovitě činných v oblasti časných ikon (Weitzmann, Kitzinger, Chatzidakis) atd. Bude-li se diplomantka dále věnovat této problematice, doporučovala bych srovnání vývoje metody Kondakova se soudobou vídeňskou školou, s jejímiž výsledky se setkal v Praze. Takové metodologické komparace bych považovala za velmi perspektivní, i když obtížný námět dalšího badání.

Jak jsem už poznamenala výše, práce je jasně vymezena a přehledně členěna, napsaná dobrou češtinou. Plně ji doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

V Praze 26.1. 2009-01-26

PhDr. Hana J. Hlaváčková
Ústav pro dějiny umění FFUK